

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' דברים ו' מנחם אג תשפ"ה

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס' 765

פנינים יקרים לפרשת השבוע ועניני דיומא

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל וגו' (א, א) רש"י פירש שהם דברי תוכחות ובכל מקום כתיב דבר אל בני ישראל או צו את בני ישראל, זה מורה שמשה רבינו דיבר עם ראשי ישראל ובלשון רכה וזה ככל דברי תורה, אבל בכאן שדיבר תוכחה כתיב דיבר משה אל כל ישראל לכולם ביחד דיבר בלשון קשה ועז מפני שהיה תוכחה.

אלה הדברים אשר דבר משה וכו' (א, א) פרש"י דברי תוכחות, הוא רק אשר דיבר על כל ישראל דייקא דהיינו בינו לבין העם, אבל בינו לבין המקום אדרבה היה תמיד ממליץ טוב ומסר נפשו עבורם כמש"כ ואם אין מחני נא מספרך וכו' (שמות לב, לב) וכמ"ש (תהלים קו) לולי משה בחירו עמד בפרץ לפני להשיב חמתו מהשחית. (ברית אברהם)

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל וגו' (א, א) אלה פסל את הראשונים שלמעלה נאמר (במדבר לו, ז) ולא תסוב נחלה לבני ישראל ממטה אל מטה כי איש בנחלת מטה אבותיו ידבקו בני ישראל ממילא כל שבט הוא בפני עצמו אבל אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל כי מישך שייכי להדדי דכולם ערבים זה בזה והן הן הדברים אשר דיבר משה ממש. (ערוגת הבשם)

אלה הדברים וכו' (א, א) רש"י לפי שהם דברי תוכחות מנה כאן כל המקומות שהכעיסו וכו' והזכיר ברמז מפני שכבודן של ישראל עכ"ל, משה בא לברר לישראל מה החטא גורם מקומות המוכנות לחטא אלא שלמעשה הכל תלוי בבחירה. (דברי חיים)

אלה הדברים אשר דבר משה וכו' (א, א) בספר גור אריה מקשה על שהזכיר ברמז הלא אח"כ הוכיח אותם בפרט על כל חטא אבל נראה כי הפסוק אלה הדברים מאמר התורה בעצמו באופן שהתורה חסה על כבודן של בני ישראל אבל אח"כ פרטן. (שפת אמת)

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל (א, א) נוכל לומר דהנה איתא בגמ' (מגילה לא) קללות שבמשנה תורה ממה מפי עצמו אמרן ואיתא בזה"ק שמשה אמר דברים אלו ממי שמדבר מתוך גרונו היינו מהשכינה הקדושה שמדברת מתוך גרונו של משה, והנה אותיות אלו הדברים הם אותיות אלקים המדבר היינו שהאלקים הוא הדובר הדברים שאמר משה לכל ישראל. (אהל יוסף)

אלה הדברים וכו' (א, א) הנה הבאנו במקום אחר שישנם הרבה דברים באדם אשר מזכירין לו את ההא שבו יצר הקב"ה את העולם הזה (ראה בפר' בראשית אלה תולדות השמים והארץ בה-בראם, דהנה יש הא על כרחך אתה חי בע"כ אתה מת בע"כ אתה עתיד ליתן דין וחשבון, ואם יראה תמיד את הבעל כרחך כי אתה מלך לנגד עיניו בע"כ ישוב ויעשה תשובה, וזהו התוכחה שאמר משה ע"י ההא, מהפסוק אלה הדברים. (זר הצבי)

אלה הדברים וכו' (א, א) רש"י: לפי שהן דברי תוכחות ומנה כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן לפיכך סתם את הדברים והזכירם ברמז מפני כבודן של ישראל ע"כ, ונראה בהסבר הדברים שמצאנו דוגמא לפרשה סתומה בפרשת ויחי בדברי התוכחה כך סתומה בפרשת אלה הדברים, ובדברים האלו הזכיר מעלתן של ישראל הוטבעו ונחקקו במהותן וצורתן לנצח כממלכת כהנים וגוי קדוש, כך גם תוכחת משה כולה תורה בתכלית. (חסדי השם)

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

לכבוד...

ט"ו סיון תשל"ט

למעלה מן הטבע.

וכך היתה מדתו של רבי עקיבא, שסרקו בשרו במסרקות של ברזל, ונתייסר ביסורים נוראים - ושמח בהם. והיסורים הללו סבל כל ימי חייו, לא רק בשעת פטירתו. וכשראה את הר ה' ששועלים הלכו בו - שחק (מכות כד:). לשמחה זו מה היא עושה, אתמהא? אבל רבי עקיבא שהגיע עם עבודתו של מסירות-נפש למדרגה גבוהה כל כך, זו שלמעלה מהשגתו, עד שזכה לראות בעיני רוחו את עומק מחשבתו של הקב"ה באספקלריה המאירה, וראה את שלימות בנין בית הבחירה שיבנה במהרה בימינו, עד שנתקיים בו ממש שנבנה בימיו כבר בית השלישי. כי על ידי עבודתו נפסק אצלו חורבן הבית, וראה את עולמו בחייו לחוות בנועם ה', וחי את האור של שבעת הימים, וידע והבין את היסורים של כלל ישראל עד סוף כל הדורות שהם מקרבים את הגאולה. מעצמו ומבשרו ידע כי היסורים הם המצמיחים את הגאולה. לפיכך שחק, כי ידע שיש שכר רב לפעולתו.

מתוך תקוה נאמנה לשמוע ממכם בשורות טובות. אני תמיד משתתף ומעתיך בעדכם אצל המקומות הקדושים, שהשי"ת ישלח לכם עזרו מקודש וירפא את בתכם ותרשו רוב נחת מבנכם היקר... נ"י ותזכו לראות בישועתו של ישראל, וישלח לכם ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם מתוך הרחבת הדעת, ותזכו להתענג על ה' ולראות באור שבעת ימי בראשית, אכ"י.

שמחתי מאד לקבל ולקרוא את מכתבך השופע ידידות חמה ומלבבת, וניכר מאד שאתה מבקש להתחזק בקבלת היסורים באהבה ובשמחה את הצער הגדול של בתך הילדה... תחי' אשר זקוקה לרחמים מרובים. והשי"ת ירחם עליה ויתן לה את הדעת האמיתית להיות כבנות גילה, ותזכו לרוות רוב נחת ממנה ומכל יוצאי חלציהם, אמן כן יהי רצון.

ודע לך שכל הזמן אתם חקוקים על לוח לבי להזכירכם לטובה שהשם יתברך ישמע בקול שוועתכם, כי הוא שומע שוועת עניים ועושה להם כל צרכיהם. כי לא נעלם מנגד עיניו הכאבים החזקים שאתם עוברים. וכשצופים ומסתכלים בפנימיות התכלית של הכאבים, ומכירים לדעת כי הקב"ה מסתתר שם, ולכן אין בועטים בהם, הרי זוכים בכך למדרגת הדביקות, שהיא המדרגה הגבוהה שאין למעלה הימנה.

כי מי הוא האדם שיעשה פלילות עם קונו על מר גורלו, הרי השגתו אינה מגיעה אלא עד היכן שהוא מגיע עם עבודתו. לפיכך אין לשאול שאלות. בזמן שאנו עדיין רחוקים עם עבודתנו, הרי זה למעלה מהשגתנו, ואז אין לנו אלא את האמונה הפשוטה שהבורא יתברך טוב ומיטיב ומכלכל את החיים בחסד וברחמים. ועל ידי כך אנו מקבלים הכל באהבה ובשמחה. ובשל כך הקב"ה נמצא אתנו קרוב מאד מאד, כאילו נותן לנו כביכול, בבחינת השראת הנפש, ומרחם עלינו, ופותח לנו שערי ישועות

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

לכבוד...

ט"ו סיון תשל"ט

כדי למהר גאולתם. ומגלגלים זכות על ידי זכאי ותהיה ישועה כללית לעם ישראל, ובתוך הכלל יוושע הפרט, כי הפרט הוא הכלל, כמו שמצינו אצל שרה אמנו כי הרבה עקרות נפקדו עמה.

אבל, אל נא אחי לשעות בקול המחשבות הזרות המיאשות אתכם, ומביאות אתכם לצער עמוק ושברון רוח. אתם צריכים לצאת למלחמה גדולה נגד היאוש האופף אתכם, ואתם צריכים בכל כוחכם להסיר הקטרוג הזה. כי בטבע האנוש קשה מאד להשתחרר מן הפינוק של הצער הכבד הזה משום שהוא דבוק מאד ביסוד שלו, שהוא יסוד היאוש או הגאווה. וזהו המלחמה לה' בעמלק, שהיא מלחמת של למעלה מן הטבע. וכערך המלחמה כך תבוא גם הישועה של למעלה מן הטבע, מאוצר מתנת חיים, מאוצר הנשמות הגנוזות של כסא הכבוד. לכן אָזרו חיל, וקבלו עליכם ידידים להיות תמיד שרוים בשמחה גדולה, על עצם הזכות לבוא תמיד לפני המלך, אפילו יעבור עליכם מה. ואז תזכו לראות נפלאות השי"ת, ולהיות כלי מוכן להשראת הנפש והשראת השכינה. ועל ידם תזכו להגיע לתקון השלימות של חטא עץ הדעת, ותזכו לקבל את אור הדעת האמיתית של אור שבעת הימים, אמן כן יהי רצון.

הנה כבר עבר זמן מרובה מאז קיבלתי אגרתך ההומיה, ועל אף חפצי העז להשיב לך אמרים נבצר הדבר ממני מחמת חולשת הבריאות, ה' יחזקני וירפאני.

וצערכם הגדול ושברון רוחכם גלוי לפני תמיד, ואתם חקוקים על לוח לבי להשתתף יחד אתכם בתפילתכם לפני הקב"ה שיפקוד אתכם בזרע של קיימא במהרה, אכי"ר.

ודעו לכם כי ישועת ה' כהרף עין. ולא מן הדאגה והשברון תבוא הישועה, כי אם דרך האמונה הפשוטה, שתאמינו בפשיטות נוראה כי השי"ת שומע אתכם ומקשיב לכל הגה של תפילה היוצאת מקירות לבבכם. אשר אתם משרשי נפשות ישראל שיש להם שייכות עמוקה עם צער של גלות השכינה, שהיא עכשיו בבחינת "עניה סוערה לא נוחמה", והיא מצפה ומחכה בכליון עיניים מכל אלה שיכולים להועיל לה שתוכל להיגאל, ולהקימה מעפרה, אשר היא מושפלת עד שאול תחתיה, ואין מנחם לה.

לכן נתנו לכם הכאב החזק הזה, כדי שתרימו כשופר קולכם לצעוק ולזעוק מרה על גלות ישראל ועל הצרות של עם ישראל בכלל ובפרט. ועל ידי כך תכניסו התעוררות גדולה בלבבות בני ישראל באשר הם שם, להשיב את לבם לאביהם שבשמים,

לכבוד...

ו' אייר תש"מ

שאין לו משלו שום דבר, כמו שדוד המלך ע"ה אמר: "כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי" (תהלים קלא, ב), ורש"י מפרש כי כך אמר דוד המלך לפני ה': "הנני עליך כמי שאין לו ידים ורגלים כגולם מוטל לנגדך", ורק אתה בוראי מחייני ומקימני כל הרף-עין של נשימת חיי! אין לי משלי שום דבר, ורק פרסום אלוקותך עובר דרכי, על ידי עצם הכרתי זאת.

אני מעריך מאד התענינותך במצוות גמילות חסדים, כי "עולם חסד יבנה" (תהלים פט, ג), וזהו היתרון לעמל האדם תחת השמש.

השי"ת משפיע לאדם חיותו כדי לזכותו ולגלגל זכות על ידו. כי הלא "מי הקדימני ואשלם" (איוב מא, ג), אין האדם מסוגל לתרום מהונו לעני אלא אם כן הקדים לו השי"ת להשפיע לו שפעו. ואין לו לאדם אלא הבחירה להכיר זאת, ולחיות כך

המשך פציצים יקרים

אחרי הכותו את סיחון מלך האמורי וכו' (א, ד) פרש"י אמר משה אם אני מוכיחם קודם שיכנסו לקצת הארץ יאמרו מה לזה עלינו מה היטב לנו, משה הוכיחם קודם שהכה את סיחון ועוג כשראה שעזרו השי"ת והפיל את סיחון ועוג שהכריע את השר שלהם שמא יש מישראל איזה אנשים שנתפשט עליהם הזוהמא של סיחון ועוג והכניע את השר שלהם וכיטל הקליפה אז יקבלו התוכחה באהבה. (אהל יוסף)

בעבר הירדן בארץ מואב הואיל משה באר את התורה הזאת לאמר וכו' (א, ה) להבין הלשון התורה הזאת שנראה בכפיל, נוכל לומר דהנה איתא בספרי המקובלים שהשכינה הקדושה מכונה בשם זאת שגמטריא במספר קמץ י"ב שמרמו על י"ב צירופין הוי' ב"ה, מלמדנו שכל מה שתלמיד עתיד לחדש שמכונה בשם זאת והנה איתא בתושעפ"י נקראת מלכות פה ותורה שבע"פ קרינן לה נמצא שתורה שבע"פ נקראת מלכות המכונה בשם זאת.

אם שמוע בישן תשמע בחדש (יא, יג) לכאורה תמוה ענין הצער ויגון על בית המקדש מה שעבר אין, העצבות היותו קליפה וטומאה אינה נמשכת כי אם שהוא בבחינת חוטא ילכד בה וטוב לפני אלקים ימלט ממנה כמאמר טוב לב משתה תמיד (משלי טו), ועל דרך הלצה אפשר לפרש בזה דברי המדרש כי ה' הוגה למי שהוא ביגון יכול על מגן? ת"ל על רוב פשעיה שאינה נמשכת אלא מן הפשעים מקליפות ויבן את זאת בהתחלקות מדותיהן. (פרי הארץ)

נחמו נחמו עמי יאמר אלקיכם (ישעיהו מ, א) איתא במדרש כי על אשר חטאו בכפליים שנאמר חטא חטאה ירושלים לכן נחמו בכפליים, איתא באבות (ד, ט) כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר, וארז"ל (נדרים מא) אין לך עני אלא מן הדעת שהיא האמונה בבטול העצמיות דלית ליה מגרמי כלום, והנה הדבקות נקרא עוני כי אינו רק ע"י דבקות, אבל מדה זו אינה כי אם ראשיתה ואחריתה יסגא מאד שהיא האהבה כמאמר ואת והב בסופה. (פרי הארץ)

אלה הדברים אשר דבר משה וכו' (א, א) איתא (במדרש) בכוזרי אין גדול כי אם מי שחטאיו ספורים בחנוך כתוב הלשון ששגותיו ספורות.

אחרי הכותו את סיחון מלך האמורי וכו' (א, ד) כל זמן שלא כבש משה את סיחון ועוג לא היה בכוחו לבאר את התורה הזאת, וזה הרמז אחר הכותו את סיחון מלך האמורי, והנה באמת התורה הקדושה נעוץ סופה בתחלתה שתמיד מתחדשת ותמיד נראה שהוא ההתחלה כמו שמוכא בתנחומא (יתרו יג) בכל יום יהיו בעיניך כחדשים לשון התחלה שהיה מראה פנים חדשות בתורה והמה המכונים תורה שבעל פה (מתוך חידושי הרי"ם)

כל רודפיה השיגוה בין המצרים (איכה א) פירוש כל 'רודפי י-ה' השיגוה בין המצרים כי הבורא יוצא לעזר ולסעד לנו כמו שכתוב (שמות ג) אהיה אשר אהיה, 'אהיה' גימטריה כ"א, אלו כ"א יום שבין המצרים אהיה עמם בעזרתם. (המגיד מקוניין)

י"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050
פ.ק.ס: 02 - 5325477 02 - 5829688
ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

